

DE SURINAAMSCH E AMAZONE PAPAGAAI.

Psittacus ochrocephalus, SCHL.

Er worden door de *Duitsche* vogelhandelaars, onder de menigte papagaaien, welke door hen steeds worden aangeboden, zeer veel gepresenteerd »*Surinam-Amazonen*». De prijs van zoo'n papagaai is gewoonlijk \pm 30 Mark, terwijl een zoogenaamde »geleerde», d. w. z. sprekende, al naarmate van die »geleerdheid», een prijs vertegenwoordigt van 50—200 Mark. Ik heb er mij meermalen over verbaasd, dat men dezen papagaai, die dan toch nog al waarde bezit voor de liefhebbers, wel veel door *Duitsche* handelaars geannonceerd ziet, maar daarentegen niet door Nederlandsche, terwijl het toch, dunkt mij, niet zoo moeielijk zou zijn voor onze handelaars die vogels rechtstreeks uit de kolonie Suriname te betrekken.

Mijne aanvankelijke veronderstelling, dat het misschien daarin zat, dat de Duitschers den vogel anders noemen dan wij, bleek ook niet de reden te zijn; want ook de Nederlandsche namen: »Geelvlek-papagaai» en »Geel-voorhoofd-papagaai», komen in de annonces der Nederlandsche handelaars niet voor.

Het kan zijn nut hebben hierop te wijzen.

Naam: De Surinaamsche papagaai is, zooals reeds bleek, onder verschillende namen bekend. Men noemt hem *Geel-voorhoofd-* en *Geel-vlek-papagaai*; de Franschen noemen hem *Perroquet Amazone à front jaune* en *à tête jaune*, de Engelschen *Yellow-fronted Amazon* en *Yellow-headed-Amazon Parrot*. Bij onze Duitsche naburen is hij bekend als *Gelbscheitelige Amazonen-papagei*, *Gelbscheitelige Kurzflügel-papagei*, *Gelbscheitel amazone*, *Gelbköpfiger-Amazone-papagei*, *Surinam-Amazone* en *Surinam-papagei*.

De Latijnsche of wetenschappelijke namen, waaronder hij door verschillende ornithologen wordt vermeld, zijn de volgende:

Psittacus ochrocephalus, SCHL, GML, VLL, MRTZ, HHN; *P. Poikilorhynchus*, SHW; *P. flavifrons*, HRMS; *P. Poecilorhynchus*, WGL; *Chrysotis poikilorhynchus*, GR, SCL, SNC; *C. ochrocephalus*, BP, GR.; *C. poekilorhyncha* BP, SNC; *C. ochrocephala* BP., SNC., FNSCH, PLZL.

Voorkomen: De Surinaamsche papagaai heeft de grootte van de alom bekende, grijze roodstaart of Jako. De kleur is over het algemeen donker grasgroen; de vederen van den achterhals met smalle donkere zoomen, die echter duidelijk zichtbaar zijn; het voorhoofd tot op het midden van den kop is hoog geel, welke kleur zich ook min of meer over den achterkop uitbreidt. De vleugelbocht is rood; een spiegelvlek op de vleugels en de binnenste vanen van de vier buitenste staartpennen zijn rood, afwisselend echter van geelachtig rood tot scharlakenrood. De onderdeelen zijn flauw licht groen, de snavel is zwartbruin met een roodachtig gelen vlek aan beide zijden van den wortel van den bovensnavel.

Omtrent de vraag of het wijffe in kleur verschilt met het mannetje, heb ik geen oplossing kunnen vinden. De jongen zijn, volgens WAGLER, te onderscheiden, doordat het geel op den kop flauwer en de verbreiding van het rood over de vleugelbocht geringer is, terwijl de vleugeldekvederen van vaalgele eindzoomen voorzien zijn.

Geographische verspreiding: Het vaderland van den Surinaamschen papagaai is het noorden van Zuid-Amerika en wel meer bijzonder Suriname, Fransch- en Engelsch-Guiyana en Venezuela; ook Bogota, Trinidad en Peru worden genoemd. NATTERER vond ze ook aan de Amazone-rivier in Brazilië.

Levenswijs. De levenswijs van den Surinaamschen papagaai stemt overeen met die der meeste papagaaien. Des morgens vroeg trekken zij in zwermen naar buiten, om hun voedsel te zoeken. Gedurende de grootste hitte van den dag houden zij siësta in het dichte ge-

bladerte van de tropische bosschen, om des avonds de algemeene slaapplaats op te zoeken. Wanneer zij een vruchtboom plunderen, geschiedt dit in alle stilte; geen geluid wordt gehoord, en de wandelaar kan alleen hunne aanwezigheid bemerken door de nedervallende schillen der vruchten. SCHOMBURGH zegt, dat hij tot de meest algemeene papagaaien in Britsch Guyana behoort. De Indianen, die een levendigen handel drijven in papagaaien en apen, nemen de jongen uit de nesten en brengen ze met zorgvuldigheid groot. Als zij vlug zijn geworden, snijden zij hun de groote vleugelslagpennen af en laten ze bij hunne hutten vliegen. Meermalen zag SCHOMBURGH van deze getemde papagaaien met de wilden den geheelen dag in de bosschen rondtrekken, doch des avonds keerden zij steeds terug bij de hut van hun meester. Deze papagaaien leeren spoedig allerlei geluiden namaken, zooals het schreien der kinderen, het blaffen der honden en het kraaien der hanen.

Schade en nut. Zooals de meeste papagaaien, kunnen zij door het vernielen van vruchten groote schade aanrichten. Zij worden ijverig gejaagd om het vleesch en de vederen, terwijl de Indianen in getemde jonge vogels handel drijven.

Gevangenschap. Over het leven van den Surinaamschen papagaai als kamervogel is mij niets bekend. Wel weet men, dat hij uitstekend leert spreken, ja, zelfs bovenaan op de lijst der sprekende papagaaien staat.

Loenen (Veluwe).

J. HENDRIK VAN BALEN.